

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Franyó ellen

mozgalom indult meg a temesvári magyarság körében, amely azt célozza, hogy a város ne kösse meg vele a szerződést a színház bérletére. Ez a mozgalom egyelőre egy memorandum-n nyilvánult meg, melyet a Magyar Párt a város vezetőségéhez juttat el és egy táviratban, melyben a kultuszminiszter figyelmét felhívják, hogy Franyóban a magyarság nem látja szívesen az erkölcsi és anyagi garanciákat, amelyek szükségesek a temesvári magyar színház igazgatásához és ezért kéri, hogy a polgármester ajánlásának mellőzésével a koncessziót Franyónak ne adja meg. A Magyar Párt bukaresti irodájának intervencióját is kérte a temesvári tagozat.

Először azzal a kérdéssel kell tisztában lenni, hogy a magyarságnak az egyáltalában joga a színházi ügyintézésébe ilyen módon beavatkozni. Határozott véleményünk, hogy joga van. Joga van, mert hiszen nemzeti kultúrája egyik ágának műveléséről van szó. Miután pedig ehhez a magyarság erkölcsi és anyagi támogatása szükséges, kétszeresen joga sőt kötelessége véleményét nyilvánítani, a romániai magyar színészet ügyének elintézésénél a kultuszminisztérium nem tartotta szükségesnek megérkezni a magyarság véleményét. Ezután a sok felesleges koncesszió eladásával olyan helyzet teremtődött, mely a legnagyobb mértékben veszélyezteti a magyar színészet létét és virágzását. Van valami, ami minden szülő sovínizmuson túl is kötelező a kultúránkra. Ez az általános kultúra megbeesülése és támogatása. Nem akarjuk feltételezni, hogy ezt a szempontot a kultuszminisztérium tudatosan mellőzte és szándékosan sorolta a magyar színészetet a mostani elhanyagolt helyzetbe. A tény azonban az, hogy a színészet még az eddiginél is sötétebb jövőnek néz elébe.

Hogy Franyó személye alkalmas-e arra, hogy ezen a sivatáron átveredjen, kétséges. Kétséges nemcsak azért, mert semmi kapcsolata sem volt eddig a színházigazgatással, holott a törvény is előírja, hogy csak az kap koncessziót, aki legalább tíz éves művelési múlttal rendelkezik, hanem azért is, mert a magyarság között való elhelyezkedése nem kedvezőtlenül, hogy a magyar közönség támogatását a maga részére követelhesse. Franyó multjában a magyarság szemében olyan politikai kilengések voltak, amelyek az ő igazgatását agyállyossá teszik. Erre hivatkozik az a memorandum is, mely a koncesszióknak: ő részére való kiadása ellen tiltakozik. Lesz-e fogantatja a tiltakozások, vagy sem, nem tudjuk. Őszintén szólva, nem bízunk az eredményben, az azonban biztosan változatlan, hogy a magyar közönség szuverén ga marad Franyót támogatni vagy nem. Mert hatóságilag intézkedéssel lehet az igazgatót teremtani, de közönséget nem. És féltünk, ha nem sikerül megfelelő garanciákat nyújtani, a temesvári magyar színház elveszti legerősebb támaszát: a közönséget.

Megszegte saját törvényét Anghelescu, mikor a kisebbségi iskolákról rendelkezett

Bukarest, augusztus 28.

Petrovici közoktatásügyi miniszter tegnap válaszolt Anghelescu volt miniszter támadásaira. Petrovici hangsúlyozza, hogy az Anghelescu-törvények szigorú alkalmazását határozta el. Ez vonatkozik a zsidó gyermekekre is, akiknek szülői magyaroknak vallják magukat. Ezeknek a gyermekeknek jogukban áll magyar iskolába beiratkozni, különösen ott, ahol héber tannyelvű zsidó iskola nincsen. Az iskolai hatóságok feladata lesz azonban megállapítani, ilyen alapon ne élhessenek vissza az Anghelescu-féle törvény intézkedéseivel.

Petrovici miniszter egyébként megállapítja, hogy maga Anghelescu is megszegte törvényét, ami-

kor annak megszavazása után miniszteri rendelettel megengedte, hogy francia iskolák, melyekben francia tanárok működnek, bármilyen nemzetiségű tanulókat, még románokat is felvehetnek. Ugyancsak Anghelescu volt az, aki Hedrich szász képviselőnek a parlamentben azt válaszolta, hogy a miniszter megengedheti egyes iskoláknak azt, hogy más anyanyelvű tanulókat is felvehessenek. Hangoztatta végül Petrovici, hogy csak elődjének az engedélyt rendezte, amikor elhatározta, hogy mindazok a magániskolák, amelyeknek tannyelve világnyelv, angol, francia, német, vagy olasz, felvehetnek mindenegyes esetben külön miniszteri engedéllyel más anyanyelvű növendékeket is.

A magyarság százéves iskolája

a kormánnyal való harc után eladásra kerül

A református egyházkerület határozata

Kolozsvár, augusztus 28.

Két év óta tart a harc a szászvárosi Kun kollegium körül a magyarság és a kormány között. Ismeretes, hogy a kollegium épületét a kormány egy ízben már el is rekvirálta és abban a Vlaiu-liceumot helyezte el. Utóbb a magyarság közbenjárására az épületet ismét rendelkezésére bocsátották a magyarságnak, de az iskola

nem nyilatkozott meg.

Az Averescu kormánnyal újabb tárgyalások indultak meg az intézet megnyitása érdekében és ezeknek folytatásaként az erdélyi református egyházkerület tegnap Mackay Sándor dr. püspök elnöklésével ülést tartott. Előterjesztésre került az igazgatótanács jelentése, amely ismerteti a kollegium

körül támadt helyzetet és a következő határozati javaslatot terjesztette a közgyűlés elé:

Egyházkerületünk közgyűlése a jelentést mély szomorúsággal tudomásul vévén, tekintettel az ügy mai állására, teljes joga

felhatalmazást ad

az igazgatótanácsnak, hogy a szászvárosi Kun kollegium ügyében végleges elintézésre vegye fel a tárgyalást a kormánnyal, a tárgyalás után mutatózó bármilyen lehetőséget, szükség esetén az épület eladását is, végérvényesen perferuálhassa, esetleges eladás esetén az eladási szerződés összes feltételeit megállapíthassa, a szerződést végérvényesen megköthesse a tulajdon bekebelezésére engedélyt adhasson. A határozati javaslatot elfogadták.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2'52'5, Párisban 16'97

Temesvári magánárfolyamok 1926 augusztus 28-án reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet közepküzuson.

Angol font: 0999'00-1002'00-0990, dollár: 204'50-205'50-204'50, dinár: 3'63 külföldi, 3'58 belföldi, 3'55 effect, hollandi forint: 82'50-82'80-81'50, francia frank: 5'89-5'93-5'80, olasz lira: 6'75-6'78-6'70, cseh korona: 6'09-6'11-6'00, osztrák silling: 29'05-29'15-28'90, német márka: 48'90-49'10-48'50, magyar korona: 346-343-340, svájci frank: 39'75-39'85-39'50.

Terményárak:

Buza 820, árpa 550, rozs 450, zab 450, tengeri 550 métermázsánként ab feladóállomás.

Összeomlik a szovjet

ha tovább feszítik a húr

Moszkva, augusztus 27.

A szovjetvezetőséghez közelálló köröknek sikerült megszerezni azt a bizalmas körlevelet, amelyet Zinovjev küldött szét akkor, amikor a politikai osztály tagjai közül őt kirekesztették. A körlevél többek között ezeket mondja:

— Amitől Lenin tartott, az be következett. Tanui vagyunk a párt elfajulásának és az orosz proletariátus hiába ontotta véréit. A kommunizmus csak arra való, hogy a külföldön alkalmazzák, míg a párt kebelében minden erről való eszmecsere csak mosolyt kelt. A munkások, a parasztok és a vörös hadsereg borzadva látják a kommunista párt többsége részéről folytatott hipokrita játékot. A párt szakított hagyományával és elveivel. Ezek a tömegek jogosan kérdezik, vajon miért kellett a régi rendszert lerombolni, hogy most annak legrosszabb részeit visszaállítsák. Az elfajulás és rothadás olyan mélyen behatolt már szervezetünkbe, hogy a helyzet megmentésére elkerülhetetlenek a különleges intézkedések. Ha tovább is feszítik a húr, a szovjetépiület összeomlik és eltemeti a pártot.

Az új vasuti tarifa

nagy mértékben drágítja az utazást

Temesvár, augusztus 28.

Jelentettük már, hogy szeptember közepétől ismét drágább lesz a vasut. Az új tarifa, mely immár elkészült, a kisebb távolságokra különösen megdrágítja az utazást. Amíg a most érvényben levő tarifa nem állapít meg minimális zónát, addig a jövő hónapban életbelépő tarifa a minimális zónát ekspresszszeknél száz kilométerben, gyorsvonatoknál pedig ötven kilométerben határozza meg. Vagyis ez azt jelenti, hogy míg az utas eddig a harminc kilométerre fekvő állomásig az ekspressz első osztályán 122 leit, a gyorsvonat első osztályán pedig 64 leit fizetett, addig az új tarifa életbeléptetése után ugyanazon távolságra az ekspresszen 546 leit, a gyorsvonaton pedig 302 leit fizet. Tehát rövid távolságokra az új tarifa az eddiginek sokszor négyszerese is lesz. Csupán a nagyobb távolságoknál lesz az emelés az eddigi viteldij husz százaléka. A jelenlegi tarifa szerint a viteldij száz kilométerre volt az ekspresszvonat első, illetve második osztályán 478, illetve 274 lei. Ezentul ugyanazon kocsiosztályokban 574 és 392 lei lesz. A gyorsvonatokon száz kilométerre a jegy ára 380, 226 és 136 lei volt a kocsiosztálynak megfelelően. Ezentul ugyanazon távolságra 530, 362 és 244 lei lesz. A személyvonaton az ár 320, 184 és 118 lei volt, míg szeptemberben 442, 257 és 165 lei lesz.

Titokzatos gyilkosság rémes története melynek végén kiderül, hogy ártatlanul gyanúsítottak egy buziási kereskedőt, mert nem emberhullát, hanem szemetet dobott a hidról a Temesbe

Rejtélyes láda elsüllyesztése a Temesben

Temesvár, augusztus 28.

Az egyik temesvári német napilap szerkesztője telefonon felhívta Gutu Athanász rendőrségi bünyügyi osztályvezetőt és bejelentette:

— Véres bűntény történt nem messze Temesvártól. A meggyilkolt egyén hulláját a Temesbe dobta. Az egészről részletes felvilágosítást tud adni Hermann Ármint temesvári tojáskereskedő.

Gutu Athanász azonnal rendőrt küldött Hermann Árminnak a Batthány utcában levő lakására. Nemsokára maga Hermann már ott állott a detektívönök előtt és fogvacogva mesélte:

— Hajnalban elindultam a falvakba tojást vásárolni. Derengett, amikor a Törökszákos uton a Temesen át vezető fahidhoz értem. Láttam, hogy a

automobil áll,

melyről egy ember különböző dolgokat dobál a Temesbe. Egyszerre nagy fáradsággal az autóról nagy ládát emelt a hid karfájára s aztán a ládát belökte a folyóba. Esés közben a láda teteje kinyílhatott, mert belőle barna pokrócba csomagolt tömeg hullott a vízbe. Az ember aztán felült az autóra és velem szembe jött s tovább robogott Temesvár felé. Az autó vezetőjében felismertem Herling Károly buziási kereskedőt. Mikor aztán a kocsimmal átmentem a hidon és arra a helyre jutottam, ahonnan a csomagokat a folyóba dobta, megnéztem a korlátot. A hajam majdnem égnek állott és összes tojásaim majdnem megzúpuáltak: a hid karfáján

vérnyomokat láttam.

Hívás nélkül is eljöttem volna a rendőrségre, ha a szerkesztő akinek az esetet hazaérkezésemkor elmondtam, nem szolt volna már előbb.

Gutu Athanász azonnal intézkedett, hogy kimehessen a helyszínére. Mit lehessen tudni? Hátha talán mégis megölték egy embert? Esetleg egy gazdag fürdővendéget, akit előzetesen kiraboltak. Autót rendelt és magához hívatta Dragan Vazul detektívet. Hermann Ármint tojáskereskedőnek is megmondta, hogy velük megy, hogy mindent megmutasson és esetleg szemébe mondassa Herlingnek, hogy mit látott. Mert a körültekintő Gutu Athanász telefonált Buziásra is Trifan örmesternek, akinek megmondta, hogy Hermann Ármint mit látott és felhívta, hogy Herling Károssal együtt autón azonnal induljon a helyszínére.

A két autó aztán egy óra mulva találkozott

a temesi hidnál,

ahová körülbelül egyszerre érkeztek meg. Hermann odasugta Gutunak:

— Ugyanez volt az autó és most is maga Herling vezeti.

A hid előtt mindkét autó utasai kiszállottak és a hidra mentek. A hid közepén találták éppen Marosan gátort, akitől Gutu megkérdezte:

— Nem látott a folyóban egy ládát?

— De igen, jó nagy láda volt. Ki is fogtam és hazavittem. Tyukketrecet csináltam belőle.

— Valószínűleg meg fogjuk vizsgálni, hogy nincsenek-e rajta vérnyomok.

A gátór nagyot bámult, nem értette a dolgot, de azt mondta, hogy az urak megnézhetik a ládát. Gutuék aztán megparancsolták a gátórnek, hogy

keritsen csolnakot.

Hamarosan megvolt a csolnak is és nemsokára ott eveztek a Temesen. Keresték a titokzatos csomagot. Találtak a folyóban mindenféle szemetet és

üvegcserépet. Egyszerre aztán a folyó alján a vízen keresztül észrevették a barna pokrócba csavart holmit. Nagy nehezen kiemelték és kibontották. Valamennyien izgatottak voltak. Herling közbe akart szólni, de elhallgattatták. Lesték, hogy mi kerül ki a pokrócból. Képzeletben már látták a sejtett véres és földarabolt hullát. Végre kinyílt a csomag és egész csomó rohadt dinnyehéj, szemét, mindenféle hulladék esett ki belőle.

— Bűntény nem történt, — állapította meg Gutu, — mert ma már nincsenek varázslók,

akik hullákat ilyen limlommá tudnának varázsolni. De magyarázza meg — fordult Herlinghez — mit jelent sen ez?

Valami, ami érthetetlen

Se fizetés, se előléptetés, de birságot fizessenek

Temesvár, augusztus 28.

A józsefvárosi pályaudvaron június 6-án egy tolató vonat nekiment egy az első sín páron veszteglő teherkocsinak, amely cukorral volt megrakva. A cukorral telt kocsit az összeütközés következtében tönkrezuzódott és a benne volt áru elpusztult. Az összeütközés ügyében megindult a vizsgálat és a vezérigazgatóság a vizsgálat során felmerült adatok alapján Zomborean Aurél forgalmi hivatalnokot harmincezer leif megfizetésére és egy évi fizetésének elvesztésére, Dobóczky János váltókezelőt pedig tizenötezer leif fizetésére és félévi fizetés elvesztésére ítélte. Azonkívül Zomborean két évre, Dobóczkyt pedig egy évre kizárta az előléptetésből.

— Kérem szépen, — kezdte Herling — én nem tudtam, minek hoztak engem ide, de mikor láttam, hogy a pokrócra csomagot akarják kihalászni, szólni akartam, de nem engedtek. Tényleg én dobta ezt be a vízbe a ládával együtt. A dolog úgy áll, hogy Buziáson a személerakodóhely messze van a községen kívül. És minthogy én hetenkint egyszer-kétszer autómom bejárok Temesvárra, mindig magammal viszem a szemetet és azt

bedobom a Temesbe.

Igy foszlott szét szappanbuborék módjára a szenzációs bűntény. Mint hogy azonban szemetet mégsem lehet büntetlenül a Temesbe szórni, Herling ellen megindítják a kihágási eljárást.

Az ilyen büntetésfajta valami névű a vasutnál. Miből fizesse meg a szegény vasutas ezt a horribilis büntetést, amikor jódarabig nem kap fizetést, azonkívül sokáig az előléptetésből is ki van zárva?

Ha bűnös, indítsanak ellene fegyelmi eljárást, helyezzék el, bocsássák el, vagy akár ítéltesék el a bírósággal. Az ilyen büntetéssel azonban nyomorba döntik a vasutast és családját. Hogyan lehet az ily megbüntetett vasutastól kívánni, hogy rendes szolgálatot teljesítsen?

A magyar színigazgató román operaelőadásokat köteles rendezni Temesvárott

Temesvár, augusztus 28.

Temesvár város főpolgármestere augusztus huszonhatodikán kelt rendelettel döntött végleg a magyar színház jövő évi koncessziójának odaitélése ügyében, amely Franyó Zoltánnak adta meg egy esztendőre a magyar társulat játszási jogát. A főpolgármesteri döntés elsősorban hivatkozik arra, hogy a miniszter a városok polgármestereit bizta meg, hogy

jelöljék ki

a magyar színigazgató személyét, akinek a szeptember elsejétől jövő évi július 31-ig terjedő színi időnyer a magyar színházat odaitéli. Eme felhatalmazás alapján döntött Temesvár főpolgármestere Franyó mellett, akit egyben felszólít az írásbeli határozat, hogy koncessziója értelmében, amely tizenhat pontból áll, jelentkezék a kultuszminiszternél

a feltételek teljesítése

végéig. A miniszter megerősítő határozatával azután az új igazgatónak jelentkeznie kell Temesvár város vezetésénél, hogy a bérleti szerződést megkössék.

A polgármesteri döntés több pontba foglalva első sorban értesíti az új igazgatót, hogy március és április hónapokban Temesvárott a német társulat kapott játszási engedélyt és ezen idő alatt a magyar szintársulat

más helyeken

játszhatnak. Január hava fentartódik a román társulat részére, de ha ilyen nem jönne a városba, úgy Franyó köteles belföldi román művészek közreműködésével román vagy olasz nyelven operaelőadásokat tartani. Február hónapban, amennyiben esetleg román társulatnak engedélyeznek Temesvárott játékidőt, Franyó más helyen működhetik, de legalább husz

román operát

kell előadnia. A határozatban ugyan nincsen benne, de nyilvánvalóan következik, hogy a színi évad többi hónapjaiban a magyar társulat Temesvárott működhetik. Így is kell lenni, mert különben a társulat egzisztenciája éppenséggel nincsen biztosítva, hiszen a legjobb téli hónapokat esetleg kisebb helyen kell töltenie. A társulat kórusának és zenekarának legalább husz tagból kell állani. A társulat a működés megkezdése előtt

művészi bírálatnak

lesz alávetve és amennyiben hiányok mutatkoznak, azokat pótolni kell. A színház helyiségének, ruhatarának öltözőknek stb. bére utóbb nyer majd szerződés formájában megállapítást. Ha az igazgató a vállalt kötelezettségeket nem teljesíti, a szerződés a város részéről felbontható.

Az angol kölcsön ügyét tanulmányozza a város

Temesvár, augusztus 28.

Temesvár város állandó választmánya tegnap délutáni ülésén foglalkozott annak az angol pénzcsoportnak beadványával, amely a városnak ötszáz millió lei kölcsönt ajánl. Az állandó választmány elhatározta, hogy tanulmány tárgyává fogja tenni, vajon a városnak szüksége van-e az ötszázmillió lei kölcsönre és azt mire lehet fordítani. Vizsgálni fogják azt is, hogy a mai pénzügyi viszonyok mellett érdemes-e a városnak külföldi nehéz valutában kölcsönt fölvenni. A tanulmányozás két-három hetet fog igényelni s az eredményt az állandó választmány megtárgyalja és csak azután válaszol az angol pénzcsoportnak.

Ujabb milliók

kellenek a színház befejezéséhez
Temesvár, augusztus 28.

A temesvári színház építésének ügyéről tegnap a város állandó választmánya elé. A gyűlésen megjelent színházépítés vezetője, Marcu Dulbu bukaresti építész-mérnök is, Felpan szolta, hogy az építés lassúsága miatt sok támadásban volt része a temesvári sajtó részéről. Ezekkel a támadásokkal szemben a város részéről nem részesült védelemben, noha a városnál nagyon jól tudták, hogy az építést azért nem lehetett eddig befejezni mert nem volt meg a szükséges pénz. Már az építés megkezdésekor kijelentette, hogy olyan színházat, amelyet terveztek, tizenmillió leiel nem lehet megcsinálni. Többkor megszavazott négy millió nem elég a befejezésre, mert már hónapok előtt megmondta, hogy még kikerül millió lei szükséges. Az állandó választmány a bejelentést tudomásul vette és elhatározta, hogy a még szükséges pénzt a jövő évi költségvetésből felveszi, hogy a színház mielőbb befejezhető legyen.

Drága a hus

mert olcsón hapható az élőállat
Temesvár, augusztus 28.

A tegnapi állatvásáron, ahonnan a temesvári mészárosok és hentesek szükségletük javát fedezik, a árak nagyjában nem változtak. A borjú élősúlyáért kilónként 33 leif a sertésért 30-34 leif, ökörért 20-22 leif kértek. Az állatok élősúlyban való árát tekintve a mészárosok most már igazán nem panaszkodhatnak, hogy reáfizetnek mert a sertésnél szigorúan reáli kalkulálás után a zsír kilóját adhatnák 50 leifért, a sertéshúst pedig 40 leifért. Viszont a helyzet az, hogy valójában a közönség ma a zsírért 60-64 leif, a sertéshúsért pedig 44 leif is fizet. Hogy volna az, ha most a publikum fenyegetődnél sztrájkokkal. A szabad kereskedelemnek a gyakorlatban nem úgy kell érvényesülni, hogy az eladási ár nem akar alkalmazkodni a vételárhoz.

BELGIUM IS. Brüsszelből jeleltük: A belga kormány elhatározta, hogy ősszel állandó helyet kér a népszövetségi tanácsban. Amennyiben kérelmét nem teljesítik, kilép a Népszövetségből.

ELCSAPTÁK A VÖRÖS HADSEREG PARANCSNOKÁT. Varsóból jeleltük: Az orosz forradalmi haditanács elcsapta a vörös hadsereg parancsnokát és helyébe Muklievicset nevezte ki.

Az országban elismert
legszebb saját gyártmányu

Blondekeretek kizárólag

RECORD képheret-gyárban

József-tér 1 sz. kaphatók.
Tulajdonos: Horváth Lajos

Hírek

Üres borítékkal igazolta hogyan fontos megbízatása van Bukarestben

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonaink:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Fizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okmányokban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Először szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Pat és Patachon

Ut rendőrök, — ez a kedves mulató film jutott eszembe nem egyszer, ahányszor Gregor László és Kalina Aurél detektíveket látom. Gregor hősi és olyan magas hogy úgy néz rá, mint valami toronyra, ha bevetjük. Viszont Kalina olyan alacsony, hogy ha kiterjesztett karommal el akarja haladni még a kalapem kellene levennie. Hát kérem, ha ez a két detektív egymás mellett megy az utcán, önkéntelenül Patra és Patachona gondolok.

Gregor igen komoly férfi, a Sherlock Holmes-féle pipa mindig szájában. Olykor füstöl is. De gyakran elhagyja. Olyankor Gregor valamely bűnös kiderítésén gondolkodik és gondolkodás közben elfeled szivni.

Amilyen komoly Gregor, olyan humorista az én Kalina barátom. A múltkor megfog:

Szerkesztő ur, szenzációs újság! A város községben tüzet fogott a metéregkut és teljesen elpusztult. A nagy részéből csak a kut fakávája maradt meg, a víz elhamvadt.

Ezen a híreken maga Kalina nevet gúnyol. Olyan egészségesen kacag, mint egy gyerek.

Gregor és Kalina az én Patom és Patachonom. Rendőrök. De nem olyan mulatságos rendőrök amint a moziban Pat és Patachon. Mert bizony rendőröknek elsőrangúak és én csak alakjuk miatt neveztem el őket Pat és Patachonnak. A csirkefogók éppenséggel tartják őket mulatságosoknak. Félnek tőlük. Magam pedig becsülöm őket és értékelem munkájukat. De azt ne haragudják se Gregor László, se Kalina Aurél, ha továbbra is Pat és Patachonnak hívom őket. Én

— Ötven év óta püspök. Kolozsvárban jelentik: Az unitárius egyház tegnap ünnepelte Ferenc József püspöké történt szentelésének ötvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból az unitárius templomban istentisztelet volt, amelyen Boros György püspökhelyettes mondott magasszárnyas imát, majd az ünneplés az agg püspök lakásán folytatódott. Egyházi és világi előkelőségek és küldöttségek érkeztek fel szerenese kívánataikkal Ferenc József felfel, akit a városi tanács évében Mihali Tivadar dr. polgármester üdvözölt.

— Moesonyi Sándor temetése. Moesonyi Sándor, volt magyar követi tanácsos, Budapesten negyvenkét éves korában meghalt. A holttestet a család birtokának székelyére, a torony-megyeyi Fényre hozták és tegnap délután eltemették a családi sírboltban. Impozáns pompával, öt lelkész részvételével, ment végbe a temetés, melyet a Temesvár-városi temetkezési állalat rendezett. A temetésen megjelent Moesonyi Antal fővadászmeister, Bredeceanu Cajus volt miniszter és Crismariu Oktávián dr. polgármesterhelyettes is.

— Oroszország új bécsi követe. Moszkából jelentik: A szovjétkormány közölte Kolaroffot a harmadik internacionale vezértitkárát nevezte ki bécsi követté. Kolaroff feladata a nagyarányú propagandát kifejteni a Balkánon.

Med. Dr. Bernheim Mátyás orvos IV. Bonnaz-utca 12. telefonját a sz. sz. alatt a telefon hálózatra ismét bekapcsoltatta.

Lugos, augusztus 25.

Megirtuk, hogy a Temesvár-bukaresti vonaton Gropsian Sándor és Pasula Bogdan vasuti ellenőrök jegyvizsgálás közben Meller Ferenc temesvári lakosnál hamis detektívigazolványt és menetlevelet találtak. Az esetről lugosi tudósítónk az alábbiakat jelentette:

Az ellenőrök Lugoson leszállították a vonatról Mellert és az állomásfőnök elé vitték, ahol Borca és Casinu rendőrkomiszárok

— A magyar főrendiház reformja. Budapestről jelentik: Bethlen magyar miniszterelnök kijelentette, hogy a parlament program szerint október közepén ül össze és elsőnek valószínűleg a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat kerül sorra. Az új javaslatokra vonatkozó hírekről Bethlen megjegyezte, hogy amennyiben a nemzetgyűlés munkaképes lesz, úgy természetesen ok, hogy idő előtt véget érjen. Végül kijelentette, hogy Genfben nem megy, hanem ott Való kereskedelmi miniszter fogja Magyarországot képviselni. A cseh-magyar tárgyalásokról szólva, azt mondta, hogy azok eredménye nem elégitette ki. A meg egyezés szerinte csak kétoldali megfelelő engedmények alapján történhetik.

— Egy örült rémtette. Pittsburgból jelentik: A Farmers Deposít and Savings bankban megjelent egy férfi, aki feltűnően viselkedett és a pénztárostól kétezer dollárt követelt. Amikor az intézetben jelenvolt rendőr le akarta tartóztatni, hirtelen meglökött egy kis zsákot, amelyet a földre tett maga mellé. Borzalmas erejű robbanás következett erre. A zsákban ugyanis bomba volt és a szilánkok letépték a merénylő fejét. Még többen meghaltak, százhusz ember pedig kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. Husznak az állapota veszélyes. A merénylő a pittsburgi elmeógyógyintézet egyik szökésben levő ápolója volt.

— Rendőrök meggyilkoltak egy városi szegényt. Szabadkáról jelentik: Bajmok község szegényházának egyik szobájában halva találták Takács János hatvankét éves szegényházi ápolót. A földön feküdt rettenetes vértócsában. A vizsgálat megállapította, hogy az öreg embert agyonverték. A vizsgálat megindult. Tanuk bemondása szerint Takácsnál, mielőtt meggyilkolva találták volna, másfél órával előbb két rendőr járt s egyikük távozáskor az udvaron levő kútnál megmosta a kabátját, mely véres volt. A vizsgálat megindult.

— Elhelyezik a temesvári pénzügyigazgatót? Bukarestből érkezett jelentés szerint a pénzügyminiszter elhatározta, hogy a temesvári, aradi és kolozsvári pénzügyigazgatókat kicseréli.

— Tűz Szakálházán. Tegnap délután Günther János háza kigyulladt és a melléképületekkel együtt csakhamar lángokban állott. Minthogy a veszedelem terjedésétől félték, értesítették a temesvári tűzoltóságot is, amely szintén kivonult. A tűz, melyet a délután folyamán teljesen eloltottak, kipattanó szikra folytán keletkezett.

— Öngyilkos hivatalnok. Grosz József, a Bánáti Ezüstgyár alkalmazottja Uj-utca 5. szám alatt levő lakásán revolverrel a mellébe lőtt és meghalt. Az öngyilkosnak édesanyja Budapesten él, Temesvárról hozzátartozója nincsen. Halála előtt levelet írt egyik barátjának, akitől elbucszuk, de tettének okát nem nevezi meg.

megállapították, hogy Meller igazolványa és menetlevele, melyeken Duru sziguranca helyettesítőnk aláírása szerepelt, hamisítva van. Meller erre elővett egy levelet, amelyen Voinescu Romulusz sziguranca vezérfelügyelő címzése állott. A borítékot világosság felé tartották és látták, hogy csakugyan üres. A hamisított iratokat Mellertől elvették, piros igazolványáról pedig leírták pontos temesvári lakcímét. Az eljárást megindítják ellene.

— Német-francia tárgyalások. Párisból jelentik, hogy Hoesch német nagykövet Brianddal megtárgyalta azokat a feltételeket, melyek a Németország, Franciaország és Anglia közötti teljes egyetértésre szükségesek. Hoesch a tárgyalás után Berlinbe utazott, hogy jelentést tegyen kormányának.

— A szovjet fizet. A szovjetek nagytanácsa elhatározta, hogy Oroszországnak Franciaországban levő adósságait törleszti. A törlesztés nem pénzzel, hanem gabonával és szőrmével fog történni.

— Hetven bányász borzalmas halála a föld alatt. Newyorkból jelentik: A Johnstownban levő bányakerületben nagyarányú robbanás történt az egyik bányában. Három tárna beomlott és az ott dolgozó hetven bányász megmentése teljesen lehetetlennek látszik, mert az egyes tárnák bejáratát husz méteres magasságban kötőrmelkek fedik. A katasztrófa színhelyén a bányá körül megrázó jelenetek játszódtak le.

— Közveszélyes munkakerülésért elítélték. Budapestről jelentik: A büntető járásbíró József Józsefet, aki előkelő bácskai családból származik, sikkasztás és közveszélyes munkakerülés címén hét hónapi börtönrre ítélte. Vojnics a rulettklub tulajdonosa volt és egyik alkalmazottjának tízenegy millió óvadékát nem adta vissza, amikor az alkalmazottat elbocsátotta. A károsult feljelentésére megindult ellene az eljárás. Az ítélet indokolása kimondja, hogy a bíróság súlyosbíró körülménynek vette azt, hogy Vojnics évek óta kártyából tartotta fenn magát és egyben közveszélyes munkakerülő volt.

* A beiratások a józsefvárosi katolikus magyar elemi fiúiskolába szeptember 1-től 6-ig, délelőtt 9—12 és délután 4—6 óráig lesznek. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy ezen a törvény által előírt határidőt ne mulasszák el. A beiratáshoz elhozandó a születési bizonyítvány, valamint a saját egyházkerületüktől az utolsó hitközségi adónyugta, ez utóbbi felmutatása bizonyos kedvezményben részesíti a szülőket. A beiratási idő alatt az iskola igazgatósága szívesen ad fölvilágosítást a szülőknél. Bejárat az iskolába a templomkert kerestül a Missió épülete melletti ajtón.

— Öngyilkos egyetemi tanár. Budapestről jelentik: Krompecher Ödön, a budapesti egyetem orvosi karának bonetani tanára, villájának első emeleti ablakából levetette magát. Eszméletlen állapotban a Verebely-klinikára vitték, ahol meghalt. Az egyetemi tanár hátgerincsorvadásban szenvedett és ez a hosszú és kínos betegség érlelte meg benne a halál gondolatát.

— Lábát kitepte a cséplőgép. Tegnap délelőtt Dragsináról a temesvári kórházba hozták Csernik Péter tizennyolc éves gazdasági munkást. A szerencsétlen embernek a cséplőgép a ballábát tőből kiszakította.

— BULGARIA NEM ENGED. Szófiából jelentik, hogy a bolgár választójegyzék elkészült és azt egyedül a jugoszláv kormány adják át azzal, hogy a belgrádi kormány értesítse a jegyzék tartalmáról Bukarestet és Athént. A román hatóságok értesülése szerint a bolgár kormány a legkategorikusabban vissza fogja utasítani azt a követelést, hogy az irredenta egyesületeket és szervezeteket feloszlassa és kijelenti, hogy nem tűr semmiféle beavatkozást Bulgária belügyeibe.

— A Banatia felavatása. A bánági svábság Temesvárról impozáns épületet emelt, amelynek neve Banatia és kétszázötven sváb diák befogadására szóló internátus lesz. A gyönyörű, tágas épületnek ünnepélyes felavatása vasárnap délelőtt tíz órakor megy végbe. Ugyanazon délutánján megy végbe az erzsébetvárosi Michels-féle vendéglőben az Eintracht német dalegylet zászlószentelési ünnepélye.

— Temesvári orvosok klubja. A temesvári orvosszövetség tegnap este választmányi ülést tartott, amelyen végleg elhatározta, hogy a belvárosi Parneu-Olariu-féle új palotában elegáns berendezésű klubhelyiséget létesít, amelynek ünnepélyes megnyitása már november hónapban megy végbe.

— Beiratások az állami magyar polgári fiú- és leányiskolában szeptember 1—5-én tartatnak meg az intézet helyiségeiben, (Belváros, Balázs-tér 1. II. emelet). Beiratási díj 100 lei, egész évi tandíj 200 lei. Szegénysorsu tanulók tandíjmentességet kérhetnek, ugyancsak tankönyveket is kaphatnak az intézet segélykönyvtárából. Szeptember 9-én lesznek a javítóvizsgálatok és szeptember 10—11-én a magánvizsgálatok. A rendes előadások szeptember 26-án kezdődnek.

* Reggel, délben, este mindig kapni friss, változatos ételeket és jól kezelt italokat Máthé Antalnak az iparosok székházában, Jenő herceg-utca 20. szám alatti vendéglőjében.

— A keresztesi határrendőrség főnöke szabadon. Megirtuk, hogy Baicu János rendőrkomiszárt a keresztesi határrendőrség vezetőjét, különböző visszaélések vádjára alatt letartóztatták. Safirescu vizsgálóbíró, aki ebben az ügyben nyomozást vezetett, Baicut szabadlábra helyezte.

* A kispolgárok bankja részvényjegyzései még folynak. Az alapítók most arról értesítenek, hogy a jegyzett részvények utáni első részlet befizetése augusztus 31-ig a következő pénzügyintézeteknél történhetik: Timisiana, Banca Romaneasca, Agrár Takarékpénztár, Polgári Takarékpénztár, Erzsébetvárosi Takarékpénztár és Gyárvárosi Takarékpénztár és Hitelezet.

— Európa fizeti Amerika tartozását. Newyorkból jelentik: Amerikának a háborús adósságokból származó bevétele ez idő szerint százötven millió dollárra rug évente. Ezt az összeget Amerika belső kölcsönének törlesztésére használja föl.

* Finom női filckalapok és Silkina kalapbársony legelőnyösebb N. C. Daniel cégnél. Detailelás a gyáregépben József-tér (Kütl-tér) 12.

— Püspök-uti panaszok. A Püspök-ut járdájának aszfaltja a lehető legrosszabb állapotban van. Mindenfelé gödrök, hasadások tátonganak rajta. Azonban a locsolással is baj van ezen a vidéken. Egy olvasónk írja, hogy a Püspök-utat a hidtól egészen a műegyetemig mindig locsolják, azonban további részét úgy a mozi felé, mint pedig a Telekház-tér felé locsolatlanul hagyják. Nem locsolják a Püspök-utról a park mellett a Dózsa-utca felé haladó kis utcát, valamint a hidtól a belvárosi zárdáig — a kereskedelmi iskola — mögött vivő utvonulat sem. Ezek az utvonalakon a por rettentően kinnak a gyalogjárókat.

* Uri-fehérműeket legfinomabb kivitelben méret szerint, ugyancsak hozott anyagból is ingeket 120— és 160— lei árban garancia mellett készít Papp Gábor Str. Mercy 6.

Legmegbízhatóbb bérautók

Legalcsóbb speciális FIAT gépjávitások originális alkatrészekkel

TICHY VILMOS autógazás I., Piata Unirei (Dom-tér) 8. Telefon 7—84

— Ujabb kivégzések Törökországban. Londonból jelentik: A Daily News konstantinápolyi híradása szerint Angorában a törvényszék udvarán kivégezték Dsavid, Nazin, Nail és Hüelni bégeket, akiket a Kemal pasa elleni összeesküvésben mint bűnrészeseket ítélték halálra.

* Siró violák a legszebb dal. Kálmán-kiadás, mindenütt kapható.

— Bulgária népszövetségi kölesöne ügyében a nagyhatalmak elfogadták a bolgár kormány álláspontját, amelyvel visszautasította a szomszédos államok ellenőrzési jogát. A kölesön felhasználásának módját a Népszövetség egy delegátusa fogja ellenőrizni.

— Brodsky Miklós, a Royal-bár nagyszerű zongorahumoristája, aki órákon keresztül képes a közönséget szórakoztatni: szombaton, augusztus 28-án tartja jutalomestélyét a Royalban.

* Szerszámok, butorvasalás és az összes vasárak Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara.

— Méltó büntetés. A rendőrbirozság Lukov Miklós bérkocsist, aki a rendes tarifánál magasabb viteldíjat követelt egyik utasától, ötszáz lei pénzbüntetésre ítélte, azonkívül két hétre eltiltotta a hajtástól.

— Elégett a szénatermés, Móriérföldről jelentik: A közbirtokosság tulajdonát képező huszonöt kazal széna kiégett és teljesen elégett. A tüzet állítólag az okozta, hogy az egyik munkás a széna közelében égő cigarettavéget dobott el. A vizsgálat megindult.

* BERAUTOK precíz javítóhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók eladása és vétele.

— Kieli orvosok előadása Erdélyben. A brassói orvosegyesületnek sikerült a kieli egyetem több tanárát megnyerni, hogy orvosok részére Brassóban szeptember 6-11. napjain előadásokat tartsanak. Előadások lesznek a sebészet, belgyógyászat, szülészet, nőgyógyászat, gyermekgyógyászat és a bőrgyógyászat köréből. Az előadásokon való részvétel díja ezeröttszáz lei és jelentkezni Depner Vilmos dr.-nál lehet, Brassó, Kolostor-utca 11. sz.

Primăria municipiului Timișoara.

No. III. 1511/3 Dp.
din 20 August 1926.

Licitație publică

referitor la darea în chirie a unei încăperi din chioscul construit în circ. III, Bulev. Carol I, în apropierea statuei Sft. Maria.

Delegația permanentă a municipiului Timișoara aduce la cunoștința publică, că în scopul dării cu chirie a unei încăperi din chioscul construit în circ. III. pe Bulev. Carol I, în apropierea statuei Sft. Maria, se va ține o licitație publică la 25 Septembrie 1926 ora 11 a. m. în biroul serviciului economic com. (Primăria, etajul I, usa 40) unde se poate vedea caetul de sarcini și se vor da toate informațiunile.

Amatorii vor depune ofertele lor închise, sigilate și timbrate împreună cu o garanție de 10% din chirie anuală oferită.

1543 Primăria municipiului Timișoara.

Emeletes bérház

az Erzsébetvárosban közel a villamoshoz kb. 2000 négyzetl. telekkel, melyből kb. 500 négyzetl. telek használatos ki.

sürgősen eladó.

Bővebb felvilágosítást ügyvédemnél Dr. Gyulay Jánosnál, Belváros, Városház-utca 5. sz. alatt. 1155

Autógarageok

éjjelre vagy nappalra is bármikor kaphatók és autómossást bármikor vállal

Mentőtársulat
Temesvár-Belváros, a Park-szanatoriummal szemben.

HELICON-nyomda. Timișoara

Üzletáthelyezés

Az 1864. évben alakult Zsivkovits István férfinéző cég (azelőtt Lonovits-u 6) ezennel értesíti tisztelt üzletfeleit és rendezőit, hogy a Szarvas szőlőből üzleti helyiségét

a katolikus püspöki palotába helyezte át.

(a Sváb Központi Bank Lonovics-utcai fiókja mellett)

A régi céget alapítójának tradíciói szellemében is a modern igényeknek megfelelően vezetjük tovább, kérve a n. é. közönség további támogatását.

Tisztelettel
Zsivkovits Miklós

1150

Rádió.

Magyar Telefonhírdendő és Rádió R.-T. műsora.

Szombaton

1/10 és 12 órákor: Hírek, közgazdaság.
1 órákor: Időjárás és vízállás jelentés.
3 órákor: Hírek, közgazdaság.
4 órákor: Szilvay Kató saját gyermekmeséiből olvas fel.
5 órákor: Időjárás és vízállás jelentés.

1/6 órákor: A m. kir. Operaház zenekarából, alakult kamarazenekar hangversenye. Komor Vilmos karnagy vezényel. 1. Rossini: A tolvaj szarka — Nyitány. 2. Offenbach: Hoffmann meséi — Ábránd. 3. Mozart: Török induló. 4. Halevy: A zsidónő — Ábránd. 5. Brahms: Két magyar tánc.

3/7 órákor: Vig-Est. Közreműködnek: Várnay László, a Király Színház tagja, Krajnik Mária, Váradi Lajos és Bálint Béla a Magyar Színház volt tagjai. 1. Szöke szakáll: Az adóellenőr (Várnay-Bálint). 2. Halász Anna chansonokat énekel. 3. Herczegh Ferenc: „Péter és Pál” (Várnay-Bálint-Halász-Kertessy). 4. Kőváry Gyula: „Kérvény” (Várnay-Bálint). 5. Bálint Béla műdalokat énekel. 6. Békefi László: „Tordai hasadékok” (Várnay-Bálint-Halász-Kertessy).

3/9 órákor: Radó József: „Szécsi Mária” történelmi daljáték egy felvonásban. (Első előadás). Szereplők: Szécsi Mária, Vannay Éva, Wesselenyi Ferenc — Balázs István, Gergely vitéz — Latabár Kálmán, Panna markotányosnő — Dénes Man. Katonák, parasztok, nők, strázsamester. Zongorán kísér a szerző.

10 órákor: Cigányzene.

Olcsó házhelyeket részletre

Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében

720 építőanyaggal Telefon 9-18

miniszterium által engedélyezve

Hirdetmény.

Értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáromat mélyen leszállított áron árusítom. **Könnyű fizetési feltételek!**

Tisztelettel:
UNGOR műbutorasztalos

Gyári telefon 10-70 Üzleti telefon 10-71

Augusztus 25—szeptember 22 ig

Országos Kézműipartárlat Budapesten

50% vizum- és menetjegykedvezmény.

Igazolványok: „Birdev” utazási irodában

I, Str. Alba Iulia, Telefon 5-93
IV, Str. I. C. Bratianu, Birdev-Kiosk, „ 13-83

Ugyanott pontos utlevélláttamozás! 1142

a legjobb arcapóló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógy-szertárában

Timișoara-Fabrica, Fő utca 33-35

A táncszezon kezdetével minden családban nélkülözhetetlenné válik a 1065

grammofon.

A világ legjobb grammofonja és grammofonlemezei

KATZKY-nál

Timișoara, Mercy-utca 10.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 3 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedményt. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Amerikai intelligens, idősebb uriember, tetséges ismeretséget keres özvegy elvált uriaszonnnyal barátság, társalgás, magyar nyelv tökéletes elsajátítása céljából. Független, saját lakással bírók elől. Ajánlatokat személyileirással „Gentle” jellegre kiadóra.

Házasság

Házasság céljából keresek hozományt negyvenéves izr. intelligens urinőt. Teljes címmel „Szeptember” jelige alá adóra kérek.

Mostoha sors

odajuttatott, hogy feleségem elhunyt... Gyermekem árván, magam mincenyéves koromban özvegyen maradtam gondozónkat elvesztettük. Földbirtokom kereszény férfitu vagyok. Vagyonom millió. Feleségül kedélyes, házias nő keresek, kibem gyermekem anyát, magam részét feleséget, gazdaságom segítő társat találna. Anyagiakra nem tekintek, társam nem pénz, hanem anyát, feleséget keresek. Teljes címmel megirt levelet „Mostoha sors” jelige alatt a kiadóba kérek.

Allást keres

Borkezelő állandó állást keres vagy közönségeti borkezelést, elhanyagolt borjavítását és elhanyagolt borshordók helyreállítását, valamint hozását vállalja. Megkeresést a kiadóba „Pontos” jelige kérek.

Alkalmazás

Tanonc fizetéssel felvétetik. Klopfer István, 10 óras és ékszerész, IV, Str. Bratlanu, 13.

Tanonc fizetéssel felvétetik. Granatir Trautmann műkelfestő intézete, Erzsébetváros, Király-utca 101.

Perfekt német gép- és gyorsirónó

azonnali belépésre egy nagyváradi gyárba fizetéssel felvétetik. Románul tudók elől. Jelentkezés 28-án este 6-7 között. Korona-szálló 33-as szoba.

Lakás

Butorozott szoba két ágyval gyermektek, házaspár vagy két ur részére szeptember 1-re kiadó. Gyárváros, Nyár-utca 28.

Különféle

Boszák Albert mű- és homoru-köszörüs, kézműves, Timisoara, I, Bem-utca 30. Vállal minden e szakmába vágó munkát pontos és jutányosan.

Triesz cipők mérték után készülnek, a lejobb, jutányos áron. Józsefváros, Begyósi utca 19.

Ruggyantabélyegzőket 6 óra alatt készit Klausner, Timisoara, Jenő herceg-utca 18. (1085)

Elvesztettem mult hó 12-én tárcámát pénzzel, személyazonossági, katonai és több fontos okmányokkal. Megtaláló pénzt tartom meg, okmányokat kérem Cogalniceanu-utca 4. sz. címre küldje el. Halbreich Gedeon (114)

40 lei beküldése ellenében megkapja a megjelent bélyegárjegyekem harmadik számát és hozzá ötven darab különböző, bolgár bélyegyet, melyek mindegyike más. Steiner Izidor bélyegkereskedés Brod n/S (S. H. S.) (115)

Gép- és gyorsírás, könyvvitel

mindennemű irodai munkálatok tanítása. Első rendű referenciákkal. Bármely városrészben. Cim: III, Ujlaky-u. 24. (3. sz. villamos vég állomás.) Martinlak. 115

Utazót

aki egész Erdély területén az uridivat szakmában jól be van vezetve, keres helybeli vállalat. Ajánlatok „Szorgalom” jelige alá kiadóba kérek. 115

„FARMODONT”

POCKRÉM

Azonnal ér el eredményt, ha a Deli Hírnap apróhirdetése között hirdetsz

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.